HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETSDATABLAD

I samsvar med forskrift (EU) nr. 1907/2006 (REACH) artikkel 31, tillegg II med endringer.

Avsnitt 1: Identifikasjon av kjemikaliet/blandingen og ansvarlig firma

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn: AGFAJET SH 24m/44m PIGMENT CYAN

Produktnr.: 000001014403

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og bruksområder som frarådes

Identifisert bruk:

Bruk som blir frarådd:

1.3 Detaljer om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent

Agfa Graphics NV
Septestraat 27
2640 Mortsel
Belgium

telefon: +32 3 4442111
faks: +32 3 4447094

E-post: electronic.sds@agfa.com

Nasjonal leverandør

Agfa Graphics NV
Norway Branch
Sandakerveien 121
NO-0484 Oslo
Norge

telefon: +47 67 058800
faks: +47 67 058888

Kontaktperson:T. Jarsäter
E-post: nordic_envir@agfa.com

1.4 Nødtelefonnr.:

Agfa Graphics Nordiske miljøavdeling : Telefon +46 8 7936561
Telefonnummer for nødstilfelle : Giftinformasjonen +47 22 591300

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet/blandingen

Produktet er klassifisert i følge gjeldende lovgivning.

Klassifisering ifølge EU-forskrift nr. 1272/2008, med endringer.

Helsefarer

Toksisitet for Bestemte Målorganer - Gjentatt Eksponering	Kategori 2	H373: Kan skade organer ved langvarig eller gjentatt eksponering.

2.2 Etikettelementer

Inneholder: 1,2-etandiol; etylenglykol

Signalord: Advarsel

Fareerklæring(er): H373: Kan skade organer ved langvarig eller gjentatt eksponering.

Anbefalt Forholdsregel

Forebygging: P260: Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.

Svar: P314: Søk legehjelp ved ubehag.

Avhending: P501: Innhold/beholder leveres til et passende behandlings- og deponeringsanlegg i samsvar med gjeldende lover og forskrifter og med produktets karakter ved leveringen.

2.3 Andre farer Oppfyller ikke PBT (persistent/bioakkumulativ/toksisk)-kriterier Oppfyller ikke vPvB (svært persistent/svært bioakkumulativ)-kriterier

Avsnitt 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2 Blanding

Generelle opplysninger: Data ikke tilgjengelig.

Kjemisk betegnelse	Konsentrasjon	CAS-nr.	EU-nummer	REACH-registreringsnr.	M-Faktor:	Merknader
1,2-etandiol; etylenglykol	10 - <20%	107-21-1	203-473-3	01-2119456816-28-XXXX	Data ikke tilgjengelig.	#

* Alle konsentrasjoner er i vektprosent hvis ingrediensen ikke er en gass. Gasskonsentrasjoner oppgis i volumprosent.
# # Dette stoffet har yrkesmessig€ eksponeringsgrense®.
PBT: Persistent, bioakkumulerende og toksisk stoff.
vPvB: meget persistent og meget bioakkumulerende.

Klassifisering

Kjemisk betegnelse	Klassifisering	Merknader
1,2-etandiol; etylenglykol	Acute Tox.: 4: H302 STOT RE: 2: H373	Data ikke

		tilgjengelig.

CLP: Forskrift nr. 1272/2008.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding: Flytt personen ut i frisk luft.

Øyekontakt: Skyll straks med mye vann.

Hudkontakt: Ta av kontaminerte klær, og vask huden grundig med såpe og vann når arbeidet er ferdig.

Inntak/svelging: Skyll munnen grundig.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede: Se avsnitt 11 for ytterligere informasjon om helsefare.

4.3 Indikasjon av all øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesifikk behandling som er nødvendig

Farer: Data ikke tilgjengelig.

Behandling: Kontakt lege dersom det opptrer sykdomstegn.

Avsnitt 5: Brannslokkingstiltak

Generelle Brannfarer: Ingen uvanlig brann- eller eksplosjonsfare angitt.

5.1 Brannslokkingsmidler

Egnete brannslokkingsmedier: Ta hensyn til ev. andre kjemikalier ved valg av brannslokkingsmidler. Ta hensyn til ev. andre kjemikalier ved valg av brannslokkingsmidler.

Uegnete brannslokkingsmedier: Ikke bruk vannstråle ved brannslokking, da dette vil spre brannen.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen: Ved brann kan det dannes helseskadelige gasser.

5.3 Råd til brannmenn

Særlige brannslokkingstiltak: Data ikke tilgjengelig.

Spesielt verneutstyr for brannmenn: Bruk bærbart åndedrettsvern og heldekkende verneutstyr ved brann.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1 Personforholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer: Bruk personlig verneutstyr. Verneutstyr skal tas på før man går inn i faresonen.

6.2 Miljøverntiltak: Unngå utslipp til miljøet. Forhindre ytterligere lekkasje eller søl dersom det er forsvarlig. Ikke kontaminer vannkilder eller kloakk. Underrett kommuneingeniør/miljøsjef ved større utslipp.

6.3 Metoder og materiell for avgrensning og opprenskning av utslipp: Stopp strømmingen av materialet, hvis det ikke medfører noen risiko. Suges opp med sand eller annet inert, absorberende materiale.

6.4 Referanse til andre avsnitt: For personlig beskyttelse, se seksjon 8. Hvis du ønsker mer informasjon om avhending, kan du se avsnitt 13.

Avsnitt 7: Håndtering og lagring:

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering:: Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet, personlig verneutstyr. Følg yrkeshygienisk praksis.

7.2 Forhold for sikker oppbevaring, inkludert eventuelle uforlikeligheter: Må lagres atskilt fra uforlikelige materialer. Oppbevares i originalbeholderen, tett lukket.

7.3 Spesifikk sluttbruk: Data ikke tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1 Kontrollparametre

Yrkesmessige Eksponeringsgrenser

Kjemisk betegnelse	type	Eksponeringsgrenser		Kilde
1,2-etandiol; etylenglykol	NORMEN	20 ppm	52 mg/m3	Norge. Administrative normer for forurensninger på arbeidsstedet (01 2013)
	STEL	40 ppm	104 mg/m3	Norge. Administrative normer for forurensninger på arbeidsstedet (01 2013)
	STEL	40 ppm	104 mg/m3	EU. Indikative eksponeringsgrenseverdier i direktivene 91/322/EØF, 2000/39/EU, 2006/15/EU, 2009/161/EU (12 2009)
	TWA	20 ppm	52 mg/m3	EU. Indikative eksponeringsgrenseverdier i direktivene 91/322/EØF, 2000/39/EU, 2006/15/EU, 2009/161/EU (12 2009)

Biologiske Grenseverdier

Ingen.

DNEL-verdier

Kritiske komponenter	type	Eksponeringsmåte		Merknader
1,2-etandiol; etylenglykol	Arbeidere	Innånding	35 mg/m3	<** Phrase language not available: [NO] ZAGFA - ARI015000005605 **>
	Forbruker	Dermal		

	Befolkningen generelt	Hud		Toksisitet ved gjentatt dose
	Arbeider: Industri	Dermal		
	Befolkningen generelt	Innånding	7 mg/m3	<** Phrase language not available: [NO] ZAGFA - ARI015000005605 **>
	Forbruker	Inhalering	7 mg/m3	
	Arbeidere	Hud		Toksisitet ved gjentatt dose
	Arbeider: Industri	Inhalering	35 mg/m3	

PNEC-verdier

Kritiske komponenter	Miljørom		Merknader
1,2-etandiol; etylenglykol	Kloakkrenseanlegg	199,5 mg/l	
		199,5 mg/l	
	Sjøvannssedimenter	3,7 mg/kg	
	Ferskvann	10 mg/l	
	Vannmiljø (ferskvann)	10 mg/l	
	Sporadisk utslipp	10 mg/l	
	grunn	1,53 mg/kg	
	Saltvann	1 mg/l	
	Vannmiljø (havvann)	1 mg/l	
	Sediment-ferskvann	20,9 mg/kg	
	ferskvannssediment	37 mg/kg	
	Jord	1,53 mg/kg	
	Vannmiljø (intermitterende utslipp)	10 mg/l	

8.2 Forebyggende tiltak

Egnede Konstruksjonsmessige Kontrolltiltak: Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Individuelle vernetiltak, som personlig verneutstyr

Generelle opplysninger: Bruk påkrevd personlig verneutstyr. Personlig verneutstyr bør velges i følge CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.

Øye-/ansiktsvern: Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. Tettsluttende beskyttelsesbriller. EN 166.

Hudvern

Håndvern:	Bruk kjemikaliebestandige hansker. I tilfelle langvarig nedsenkning eller ofte gjentatt kontakt, må hansker av følgende materialer brukes: butylgummi (tykkelse >= 0,70 mm, gjennomtrengningstid > 480 min). (EN 374). Bruk av vernehansker må overholde spesifikasjonene i EU-direktivet 89/686/EC og resulterende standard EN374. Ytterligere råd: Dataene er basert på egne tester, litteraturdata og informasjon fra hanskeprodusenter eller hentet fra lignende kilder. På grunn av at flere faktorer kan påvirke disse egenskapene (f.eks. temperatur), må det tas hensyn til at levetiden til kjemikaliehansker i praksis kan være betydelig kortereenn det som er angitt i gjennomtrengningstester. De mange ulike bruksområdene er angitt fra produsenten.
Andre:	Verneklær : klær med lange ermer EN13688
Respirasjonsvern:	Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern. Søk råd hos den lokale arbeidsledelsen.
Hygienetiltak:	Hold alltid god personlig hygiene, for eksempel vasking etter håndtering av materialet og før du spiser, drikker eller røyker. Vask arbeidsklær regelmessig for å fjerne forurensninger. Kast forurenset fottøy hvis det ikke kan renses.
Miljøkontroll:	Må ikke tømmes i kloakkavløp.

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende	
Fysisk tilstand:	flytende
Form:	Væske.
Farge:	Blå til grønn (cyan)
Lukt:	Luktløs.
Luktterskel:	Data ikke tilgjengelig.
pH-verdi:	9,0 (25 °C)
frysepunkt:	< 0 °C
Kokepunkt:	> 100 °C
Flammepunkt:	Data ikke tilgjengelig.
Fordampningshastighet:	Data ikke tilgjengelig.
Brennbarhet (faststoff, gass):	Data ikke tilgjengelig.
Eksplosjonsgrense, øvre (%):	
Eksplosjonsgrense, nedre (%):	
Damptrykk:	23,00 hPa (20 °C)
Damptetthet (luft=1):	Ikke anvendbar
Relativ tetthet:	1,0750 (20 °C)
Løselighet(er)	
Vannløselighet:	Data ikke tilgjengelig.
Løselighet (annen):	Data ikke tilgjengelig.
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann:	Data ikke tilgjengelig.
Selvantennelsestemperatur:	Data ikke tilgjengelig.

dekomponeringstemperatur:	Data ikke tilgjengelig.
Viskositet:	Data ikke tilgjengelig.
Eksplosjonsegenskaper:	Data ikke tilgjengelig.
Oksideringsegenskaper:	Data ikke tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet:	Data ikke tilgjengelig.
10.2 Kjemisk Stabilitet:	Produktet er stabilt ved normale lagrings- og anvendelsesbetingelser. Materialet er stabilt under normale forhold.
10.3 Mulighet for Farlige Reaksjoner:	Data ikke tilgjengelig.
10.4 Forhold som må Unngås:	Unngå varme eller forurensing.
10.5 Materialer å Unngå:	Data ikke tilgjengelig.
10.6 Farlige Spaltningsprodukter:	Ingen

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

Opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier

Innånding:	Innånding er den primære eksponeringsveien. I høye konsentrasjoner kan damper, gasser eller tåker irritere nese, svelg og slimhinner.
Inntak/svelging:	Kan svelges ved et uhell. Svelging kan forårsake irritasjon og uvelhet.
Hudkontakt:	Moderat hudirriterende ved langvarig eksponering.
Øyekontakt:	Kontakt med øynene er mulig, og må unngås.

11.1 Toksikologiske opplysninger

Akutt toksisitet

Svelging

Produkt:	Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)

1,2-etandiol; etylenglykol	LD 50 (Rotte): 7.712 mg/kg

Hudkontakt

Produkt:	Ikke klassifisert for akutt toksisitet, basert på tilgjengelige data.

Spesifisert(e) stoff(er)

1,2-etandiol;	LD 50 (mus): > 3.500 mg/kg

etylenglykol

Innånding

Produkt:

Spesifisert(e) stoff(er)

1,2-etandiol; etylenglykol	LC 50 (Rotte, 6 h): > 2,5 mg/l

Toksisitet ved gjentatt inntak

Produkt: Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)

1,2-etandiol; etylenglykol	NOAEL (No observed adverse effect level) - ingen påviste negative virkningsnivå (Rotte(Mannlig), Oralt, 16 Weeks): 150 mg/kg NOAEL (No observed adverse effect level) - ingen påviste negative virkningsnivå (Rotte(Mannlig), Oralt, 12 Months): 150 mg/kg NOAEL (No observed adverse effect level) - ingen påviste negative virkningsnivå (mus(Kvinnelig), Hud, 10 d): 3.549 mg/kg NOAEL (No observed adverse effect level) - ingen påviste negative virkningsnivå (mus(Kvinnelig, Mannlig), Oralt, 92 - 96 d): 12.500 ppm(m) NOAEL (No observed adverse effect level) - ingen påviste negative virkningsnivå (hund(Mannlig), Hud, 4 Weeks): 2.200 mg/kg

Etsing/Irritasjon på Huden:

Produkt: Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)

1,2-etandiol; etylenglykol	Data ikke tilgjengelig.

Alvorlig Øyeskade/-Irritasjon:

Produkt: Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)

1,2-etandiol; etylenglykol	in vivo (kanin, 24 hrs): Not irritating EU

Åndedrett- eller Hudsensibilisering:

Produkt: Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)

1,2-etandiol; etylenglykol	Data ikke tilgjengelig.

Mutagenisitet på Kimceller

In vitro

Produkt: Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)
1,2-etandiol; etylenglykol Data ikke tilgjengelig.

In vivo
Produkt: Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)
1,2-etandiol; etylenglykol Data ikke tilgjengelig.

Kreftfremkallende evne
Produkt: Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)
1,2-etandiol; etylenglykol Data ikke tilgjengelig.

Reproduksjonstoksisitet
Produkt: Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)
1,2-etandiol; etylenglykol Data ikke tilgjengelig.

Toksisitet for Bestemte Målorganer - Enkelt Eksponering
Produkt: Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)
1,2-etandiol; etylenglykol Data ikke tilgjengelig.

Toksisitet for Bestemte Målorganer - Gjentatt Eksponering
Produkt: Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)
1,2-etandiol; etylenglykol Data ikke tilgjengelig.

Fare for Aspirering
Produkt: Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)
1,2-etandiol; etylenglykol Data ikke tilgjengelig.

Avsnitt 12: Økologiske opplysninger

12.1 Toksisitet

Akutt toksisitet

Fisk
Produkt: Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)

1,2-etandiol; etylenglykol	LC 50 (<** Phrase language not available: [NO] ZAGFA - ARI028000004119 **>, 96 h): 72.860 mg/l (Static) experimental result

Vannlevende, Virvelløse Dyr

Produkt:	Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)

1,2-etandiol; etylenglykol	EC50 (48 h): > 100 mg/l (Static) experimental result

Kronisk giftighet

Fisk

Produkt:	Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)

1,2-etandiol; etylenglykol	NOAEL (<** Phrase language not available: [NO] ZAGFA - ARI028000004119 **>, 7 d): 15.380 mg/l experimental result

Vannlevende, Virvelløse Dyr

Produkt:	Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)

1,2-etandiol; etylenglykol	Data ikke tilgjengelig.

Toksisitet for vannlevende planter

Produkt:	Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)

1,2-etandiol; etylenglykol	Data ikke tilgjengelig.

12.2 Stabilitet og Nedbrytbarhet

Biologisk nedbryting

Produkt:	Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)

1,2-etandiol; etylenglykol	Data ikke tilgjengelig.

BOD/COD-forhold

Produkt	Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)

1,2-etandiol; etylenglykol	Data ikke tilgjengelig.

12.3 Potensial for Bioakkumulering

Produkt:	Data ikke tilgjengelig.

Spesifisert(e) stoff(er)

1,2-etandiol; etylenglykol	Data ikke tilgjengelig.

12.4 Mobilitet i Jord: Data ikke tilgjengelig.

Kjent eller forventet utslipp i miljøet

1,2-etandiol; etylenglykol	Data ikke tilgjengelig.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger:	Oppfyller ikke PBT (persistent/bioakkumulativ/toksisk)-kriterier Oppfyller ikke vPvB (svært persistent/svært bioakkumulativ)-kriterier
1,2-etandiol; etylenglykol	Data ikke tilgjengelig.

12.6 Andre Skadelige Virkninger:	Data ikke tilgjengelig.

Avsnitt 13: Instrukser om deponering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Generelle opplysninger:	Avhendingshensyn (inkludert avhending av kontaminerte beholdere eller emballasje) Avhend avfallet ved et egnet behandlings- og avhendingsanlegg i samsvar med gjeldende lover og regler, og egenskapene til produktet ved avhendingstidspunktet.
Metoder til fjerning:	Vaskes før deponering. Avhendes til sertifiserte stasjoner

Avsnitt 14: Transportopplysninger

ADR
Ikke regulert.

RID
Ikke regulert.

IMDG
Ikke regulert.

IATA
Ikke regulert.

Avsnitt 15: Regelverksmessige opplysninger

15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter/-lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen:

EU-forskrifter

Forskrift (EU) nr. 2037/2000, Stoffer som nedbryter ozonlaget: ingen

Forskrift (EU) nr. 850/2004, Persistent, organisk forurensning: ingen

Forskrift (EU) nr. 689/2008, Import og eksport av farlige kjemikalier: ingen

Forskrift (EU) nr. 1907/2006 REACH anneks XIV, Stoffer som krever godkjenning, med endringer: ingen

Forskrift (EU) nr. 1907/2006 anneks XVII, Stoffer med restriksjoner på markedsføring og bruk: ingen

Direktiv 2004/37/EØF, Vern av arbeidstakerne mot fare ved å være utsatt for kreftfremkallende eller mutagene stoffer på arbeidsplassen.: ingen

Direktiv 92/85/EØF: Iverksetting av tiltak som forbedrer helse og sikkerhet på arbeidsplassen for gravide arbeidstakere og arbeidstakere som nylig har født eller som ammer: ingen

Direktiv 96/82/EF (Seveso II): Kontroll med farene for større ulykker med farlige stoffer: ingen

EUs forskrift nr. 166/2006 PRTR (Register over utslipp og transport av forurensende stoffer), vedlegg II: Forurensende stoffer: ingen

Direktiv 98/24/EF, Vern av arbeidstakernes helse og sikkerhet mot risiko i forbindelse med kjemisk agens på arbeidsplassen:

Kjemisk betegnelse	CAS-nr.	Konsentrasjon
1,2-etandiol; etylenglykol	107-21-1	10 - 20%

15.2 Vurdering av kjemisk sikkerhet: Det er ikke utført kjemisk sikkerhetsvurdering.

Avsnitt 16: Andre opplysninger

Revisjonsinformasjon: Ikke relevant.Ikke relevant.

Referanser til litteratur og datakilder: Safety Data Sheet from the supplier. ECHA

Innholdet I H-setningene I avsnitt 2 og 3

H302 Farlig ved svelging.
H373 Kan skade organer ved langvarig eller gjentatt eksponering.

Opplæringsinformasjon: Data ikke tilgjengelig.

Klassifisering ifølge EU-forskrift nr. 1272/2008, med endringer.

STOT RE 2, H373

ANDRE OPPLYSNINGER: Dette sikkerhetsdatablad er utformet i overenstemmelse med EU-Direktivene og norske forskrifter. Dette produkt er ikke produsert av Agfa. Informasjonen i dette sikkerhetsdatablad er gitt til Agfa av fabrikanten.

Utgivelsesdato: 03.12.2015
HMS-databladnr.:
Ansvarsfraskrivelse: Disse opplysningene er gitt uten noen form for garantier. Opplysningene er korrekt i følge vår overbevisning. Disse opplysningene bør brukes som grunnlag for uavhengige vurderinger av metoderfor å sikre arbeidsmiljøet og miljøet generelt.